

ONDERWEG

Kerkblad van de Protestantse Gemeente Elst (Gld.)

45e jaargang nr. 1 • Februari 2024

MEDITATIE

Dienst van barmhartigheid

‘Dienen aan tafel’. Door elkaar tijdens de maaltijd, ‘aan tafel’, te ontmoeten, is de diaconie ontstaan. De eerste christenen deelden wat ze aan bezit hadden aan tafel met elkaar. Ze waren met een mooi woord ‘barmhartig’ naar de ander. De diaconale taak van de gemeente van de Messias laat zich dan ook simpel samenvatten met de opdracht ‘barmhartig’ te zijn naar de naaste. Maar wat betekent dit nu eigenlijk. De dienst van barmhartigheid?

Om dit begrip inhoud te geven vertelt de Messias de gelijkenis van de ‘barmhartige Samaritaan’ (Lucas 10: 25-37). Het bekende verhaal van de barmhartige Samaritaan laat zien welke beweging bij barmhartigheid hoort. Barmhartigheid wordt concreet door werkwoorden. Namelijk: ‘zien, bewogen worden en in beweging komen’. Barmhartigheid begint met zien. Zie je de mens in nood, de mens die lijdt en langs de kant ligt in al zijn kwetsbaarheid en afhankelijkheid? De priester en leviet zien hem wel maar kijken weg. Barmhartigheid start met echt de ander durven aanzien, niet weggijken.

En wie durft te zien, die kan zich laten raken. Die wordt bewogen. Bijbels uitgedrukt: ‘met ontferming bewogen’. Daarbij gaat het om het openen van je hart. Wil je wat je ziet echt binnen laten komen? In het Hebreeuwse woord voor barmhartigheid; ‘Rehem’, klinkt het woord baarmoeder mee. Barmhartigheid vraagt om geroerd worden diep vanbinnen. Na het zien volgt dus het bewogen worden.

Als dat gebeurt kun je ook in beweging komen. Dat is het derde werkwoord wat barmhartigheid betekenis wil geven. Dat is ook de beweging die de Samaritaan laat zien. Hij gaat naar de man toe, verzorgt zijn wonden en plaatst hem op zijn ezel en brengt hem naar een herberg. Zo krijgt de verwonde mens een plek waar hij kan herstellen. Zien, bewogen worden en in beweging komen. Die werkwoorden maken barmhartigheid concreet.

Bij barmhartigheid is het geen kwestie van calculeren, berekenen. Waarschijnlijk is dat wat de priester en de leviet doen. Ze gaan nadenken. Het komt me nu eigenlijk niet uit. Ik word in de tempel verwacht waar ik zo dienst moet doen. Ik mag niet onrein worden. Ik wil niet te laat komen. Als je gaat nadenken, rekenen, calculeren, dan trek je weg van je gevoel en kun je je niet bewogen worden. Wie rekent en redeneert zet zijn hart op slot. Durf de pijn van de ander te voelen alsof het je eigen pijn is.

Het is steeds weer een uitdaging naar ons als gemeente, als christenen om ons te laten raken door het leed van de ander. Dit je ‘laten raken’ is te oefenen. Je kunt het met andere woorden leren. Je kunt je innerlijke ruimte, je belevingswereld groter maken. Daarvoor is het belangrijk dat we ons als mensen inleven in de situatie van de ander. Dat we van perspectief kunnen wisselen. In beweging komen naar de ander die ons nodig heeft. Dat is in een notendop de diaconale opdracht van de gemeente van Jezus Messias.

Het gaat er in het christelijk geloof om diegene aan te zien die je tegenkomt op je levensweg. Zoals de Samaritaan de reiziger langs de kant van de weg zag liggen en zich liet raken en in beweging kwam. Hij zag niet heel de wereld op de weg liggen, maar een enkele mens.

De liefde van de Eeuwige is zo oneindig als de oceaan. Bij de Eeuwige mag ieder mens schuilen. Zo ver kan ik als gewoon mens mijn empathie niet oprekken. Maar ik kan er wel hard aan werken; de ruimte in mijn hart groter te maken. Dan maak ik een beetje waar, wat Etty Hillesum droomde: ‘Men zou een pleister op vele wonden willen zijn’. Dat we als gemeente van de Messias ‘een pleister voor vele wonden mogen zijn’.

Ds. Jeroen Jeroense

*Barmhartige Samaritaan
Rembrandt van Rijn
(1633)*

KERKDIENTEN

De kerkdiensten zijn ook te volgen of terug te kijken via de website www.pg-elst.nl of kerkdienstgemist.nl

Zondag 4 februari 10.00 uur Kerk	Ds. D.J.A. Snijders organist: D. Luijmes
19.00 uur Kerk	Ademviering Ds. D.J.A. Snijders organist: D. Luijmes
Zondag 11 februari 10.00 uur Kerk	Ds. D.J.A. Snijders organist: IJ. ter Haar
Zondag 18 februari 10.00 uur Kerk	1e zondag 40-dagentijd/ bevestiging ambtsdrager Ds. P.J.G. Jeroense organist: J. Jansma
Zondag 25 februari 10.00 uur Kerk	2e zondag 40-dagentijd Ds. D.J.A. Snijders organist: D. Luijmes
Zondag 3 maart 10.00 uur Kerk	3e zondag 40-dagentijd Ds. D.J.A. Snijders organist: D. Luijmes
19.00 uur Kerk	Ademviering Ds. D.J.A. Snijders organist: D. Luijmes

TOELICHTING DIENSTEN

Ademviering 4 februari

In de kerkdiensten willen we dichterbij God komen, en daarmee dichterbij onszelf en dichterbij elkaar. We gedenken dat God in het verleden heeft gesproken en we lezen de Bijbelteksten die daarvan getuigen. Als we die teksten lezen en beluisteren, kunnen we al dichterbij God komen. We noemen dat Woord van God. En als afgeleide kan ook wat erbij gesproken wordt als toelichting, uitleg, commentaar, bezinning, meditatie, associatie, verkondiging voor ons tot Woord van God worden.

De icoon die deze maand is opgesteld, is de icoon van Mozes die de wet ontvangt. Deze icoon gaat terug op het verhaal dat het volk van de Israëlieten bevrijd is uit de slavernij in Egypte. Bevrijd is echter niet bandeloos. Vrijheid heeft ook grenzen. Deze grenzen worden aangegeven in wet die Mozes heeft ontvangen en doorgegeven.

God spreekt niet alleen van buitenaf tot ons, maar ook van binnenuit door zijn Geest, in de stilte, in de twee minuten van het stil gebed in de vieringen op zondagmorgen, in de stilte van het morgengebed door de week, in de stilte van de meditatie op maandagavond, in de stilte thuis elke dag, in de twaalf minuten stilte tijdens een ademviering. Een stilte die welsprekend kan zijn.

Op 4 februari en telkens op de eerste zondag van de maand houden we een ademviering om 19.00-19.45 uur in de Grote Kerk.

Ds. Dick Snijders

Zondag 18 februari, bevestiging diaken

Zondag 18 februari wordt Peter Iliohan in de viering bevestigd als diaken.

AGENDA ACTIVITEITEN EN BIJENKOMSTEN FEBRUARI

Er zijn e-mailadressen en telefoonnummers vermeld bij de personen die informatie over een activiteit kunnen geven.
De redactie is niet verantwoordelijk voor de data en tijden die in de agenda genoemd worden.
De organisatoren van de activiteiten hebben de verantwoordelijkheid.

elke werkdag   **Morgengebed**

9.00-9.15 uur De Ruimte

info: Henk Minnema

Een dagelijks moment van bezinning met tekst, zang en gebed.

elke dinsdagmiddag   **Dagkoor De Ruimte**

13.00-14.30 uur De Ruimte

info: Herman Schimmel

elke woensdagmorgen   **Crea(t)uur**

9.30-12.00 uur De Ruimte

info: Mien Floors of Bertie Weernekers

Neem je hobby mee naar De Ruimte. Om 10.00 uur drinken we een lekker kopje koffie of thee met elkaar.

elke donderdagavond   **Eten en Ontmoeten**

17.30-19.30 uur De Ruimte

info: Marja de Leeuw

Kom en schuif aan. Samen eten zonder zelf te hoeven koken is makkelijk en brengt gezelligheid. Aanmelden is mogelijk tot 12 uur op de woensdag voorafgaand bij het kerkelijk bureau.

elke vrijdagmorgen   **De Stamtafel actueel**

10.00-11.00 uur De Ruimte

info: Jeroen Jeroense

Elke vrijdagochtend een item uit de actualiteit. Geen enkel onderwerp wordt geschuwd. Zoek een plaatsje aan de tafel.

donderdag 1 februari   **Rouw café**

14.00 – 16.00 uur De Ruimte

info: Evert van den Brink

20.00 uur De Ruimte   **Gesprek: Eigentijds kerk-zijn**
info: Dick Sniijders

Vrijdag 2 februari   **Ruimtwandeling**

13.00 – 17.00 uur De Ruimte

info: Feike Vlas,

Inspirerend om met anderen nieuwe wegen te gaan. Al wandelend leer je elkaar beter kennen.

maandag 5/19 februari   **Spelletjesmiddag**

14.30-16.00 uur De Ruimte

info: Els den Daas, Joke Crajé

maandag 5/19 februari   **Christelijke meditatie**

20.00 uur Grote Kerk

info: Els Meulbroek

woensdag 14 februari   **Theologisch café**

20.00 uur De Ruimte

Thema: Rabbi Jezus op reis

info: Jeroen Jeroense

donderdag 15 februari   **Gesprekskring**

20.00-21.30 uur De Ruimte

info: Dick Sniijders

zondag 18 februari   **Spiritueel café**

20.00 uur Grote Kerk, inloop vanaf 19.30 uur

Lezing: Mart de Kruif, Bestaat er zoiets als een 'rechtvaardige oorlog?'

info: Jeroen Jeroense

maandag 19 februari   **Poëzie-middag**

15.00-16.30 uur, De Ruimte

info: Joleen Kruijt, Jeroen Jeroense

Een gedicht brengt vaak beter onder woorden wat we voelen dan een geschreven verhandeling. Veel gedeelten uit de bijbel zijn pure poëzie. Iedereen is welkom. Indien u de gedichten van te voren wilt ontvangen dan kan dit. Stuur dan een verzoekje per mail naar joleenkruijt@gmail.com

dinsdag 20 februari   **Gemeente avond**

20.00 uur De Ruimte

woensdag 21 februari   **Ontmoetingsavond christenen en moslims 'Jezus en Mohammed'**
20.00-21.30 uur
De Ruimte
Inloop vanaf 19.30 uur
info: Jeroen Jeroense

zaterdag 24 februari   **Night of the Psalms**
20.00 uur Grote Kerk

woensdag 28 februari   **Filmavond**
Plaats: De Ruimte
19.30 uur: inloop
20.00 uur: Hidden Figures

TOELICHTING AGENDA

Eten en Ontmoeten

Gewoon binnenlopen, gastvrij ontvangen worden, een bord met eten, gezelschap om je heen, even er uit, even niet alleen en fijn weer samen. Ieder is van harte welkom om aan te schuiven bij Eten en Ontmoeten. Dit is elke donderdag vanaf 17.30 uur in De Ruimte. Vrijwilligers koken en doen de afwas, zodat je tijd hebt voor elkaar. Aan het eind gaat een mandje rond voor een vrijwillige bijdrage. Iets voor jou? Maak het jezelf niet te moeilijk en meld je aan bij het kerkelijk bureau, uiterlijk op woensdag voor de donderdag dat je wilt mee-eten. We zien je graag komen op donderdag 1, 8, 15, 22 en 29 februari (ja, februari heeft dit jaar 5 donderdagen). Namens de kookgroep,
Ds. Dick Snijders

Dagkoor De Ruimte

Het Dagkoor De Ruimte is na het kerstreces weer van start gegaan. Met veel genoegen heeft het koor meegewerkt aan de kerstinloop in de Grote Kerk. We zongen naast kerstliederen ook een Onze

Vader en een Vredeslied. Op dit moment werken we onder andere aan de spiritual 'I believe' en aan het prachtige lied van Sytze de Vries 'Val, traan na traan'.

Het Dagkoor De Ruimte repeteert iedere week op dinsdag van 13.00 tot 14.15 uur in De Ruimte en daarna drinken we nog gezellig koffie of thee. Deelname is gratis voor iedereen die van zingen houdt, je betaalt alleen je eigen koffie of thee. Voor bladmuziek wordt gezorgd. Informatie bij dirigent Herman Schimmel.

Herman Schimmel

Rouw café

Ieder mens gaat op zijn of haar eigen manier om met het verlies van een geliefde. En je kunt het niet verkeerd doen. Toch zijn veel gevoelens en gedachten voor veel mensen herkenbaar die eenzelfde ervaring hebben. De ervaring leert dat met elkaar praten over wat je hebt meegemaakt en ervaren kan helpen om dat taaie proces van rouwen soms een beetje lichter te maken. Horen van iemand die hetzelfde voelt kan troostend zijn omdat je niet alleen bent in je gevoel. Juist als het al wat langer geleden is dat je iemand verloren aan de dood of het leven kan je het gevoel hebben dat het gemis en verdriet juist meer wordt in plaats van minder. Of blijf je maar rondlopen met vragen die je bezig houden en die je niet zo makkelijk met iemand wilt of kunt bespreken.

Het rouw café wil een plek zijn waar je lotgenoten kunt ontmoeten en er een luisterend oor is voor wat jou op dit moment bezig houdt. Je bent daarin niet alleen. Delen met elkaar geeft soms lucht of inzicht hoe je er mee om kunt gaan. Het rouw café is voornamelijk open iedere 1e en 3e donderdag van de maand in De Ruimte van 14.00 tot 16.00 uur. Start donderdag 1 februari 2024. Koffie en thee staan klaar! Aanmelden hoeft niet, er zijn geen kosten aan verbonden.

Wil je informatie of bespreken of het wat voor je is dan kan je altijd contact opnemen met mij. Neem ook contact op als je overdag niet kunt. Dan kan ik de openingstijden mogelijk aanpassen zodat zoveel mogelijk mensen kunnen deelnemen.
Evert van den Brink

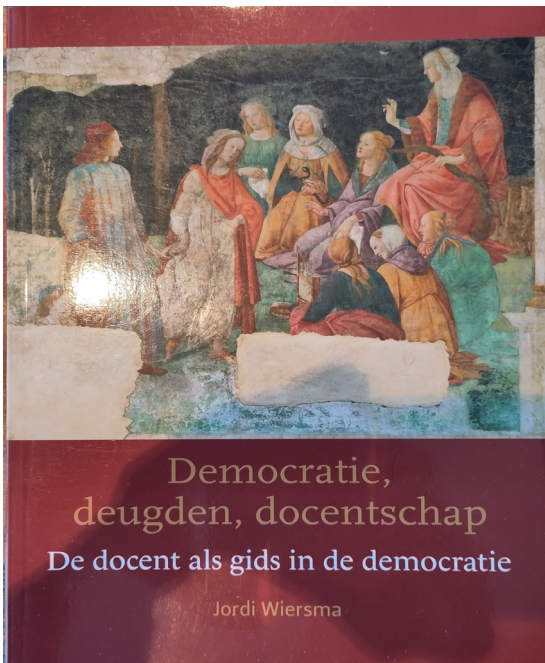
Gesprek: Eigentijds kerk-zijn

Soms klinkt er het geluid dat jonge mensen wel betrokken willen zijn bij de kerk, maar dat de kerkdiensten hen niet aanspreken. Wie dit herkent, nodig ik uit voor gesprek op 1 februari om 20.00 uur in De Ruimte. We kunnen dan in gesprek over wat de kerk voor jou kan maken tot de plek waar je moet zijn.

Ds. Dick Sniijders

Filosofiekring over morele vorming en democratie

Op 29 januari beginnen we in de filosofiekring met een boek, dat uitermate actueel is: 'Democratie, deugden, docentschap'. Niet de institutionele kant van de democratie staat daarin centraal – 'de rechtsstatelijkheid', zoals Omtzigt het noemt – maar de houding, de gezondheid van burgers. De auteur, Jordi Wiersma, stelt zelfs dat het eigen is aan een democratie om stuurloos en wispelturig te worden, als een zekere mate van morele vorming ontbreekt. Omdat de filosofiekring nogal groot werd en er ook wel behoefte is aan middagbijeenkomsten hebben we ons verdeeld in een middagkring, die op 5 februari begint, en een avondkring vanaf 29 januari. Als u graag meer wilt weten of u wilt opgeven mail dan naar:

Henk Minnema

Spelletjesmiddag

Op 5 en 19 februari spelen we weer een spelletje rummikub, scrabble en schaken.

We zijn nog steeds op zoek naar nieuwe spelers, kom gewoon een keertje langs.

Els den Daas en Joke Crajé

Christelijke meditatie

Hindernissen

Samen stil worden: op maandagavond mediteren in de kerk. Het klinkt mooi en dat is het ook, maar het valt soms niet mee. We gaan zitten en dan juist komen alle drukke gedachten langs. Ons lichaam is onrustig of we worden slaperig. Het kunnen hindernissen zijn, redenen waarom we opzien tegen mediteren.

Het helpt, als we het samen doen en aandacht besteden aan alles, wat ons belemmert. Dan komt er ruimte voor de stilte, stilte waarin de stem kan spreken op wat voor manier dan ook. Elke bijeenkomst besteden we kort aandacht aan de verschillende aspecten zoals aandacht voor lichaam en ademhaling. We lezen een tekst en daarna is het stil.

De zijdeur van de Grote Kerk is open vanaf 20.00 uur. Je kunt dan in stilte in de kring gaan zitten op een stoel of meditatiebankje. De meditatie begint om 20.15 uur.

Van harte welkom. Wil je vooraf informatie mail me dan.

Data:

5 en 19 februari

4 en 18 maart

Els Meulbroek

Theologisch café: 'Rabbi Jezus op reis'

Theologisch café woensdagavond 14 februari

Plaats: stamtafel De Ruimte

Tijd: 19.30-20.00 uur: inloop

20.00-22.00 uur: gesprek en inleiding

Reisverhalen. In de dynamiek van ons leven spelen verhalen over op-reis-gaan een belangrijke rol. Vakantie-reisverhalen worden graag verteld en al gauw laten we elkaar de plaatjes zien, de selfies, de zichtbare bewijzen dat we op onze reizen op boeiende, interessante of aangrijpende plekken zijn geweest.

In het reisverhaal van ons leven vertellen we waar we vandaan kwamen, wat we hoopten achter te laten, welke gevaren, crises, hindernissen we onderweg moesten trotseren en het hoofd bieden, waar we rustpunten en pleisterplaatsen vonden, waar we geïnspireerd voelden en met welk vertrouwen en met welke dromen we op weg zijn gegaan.

Reisverhalen. Die weerklinken volop als we over geloof praten. Op reis gaan is misschien wel de oudste metafoor voor geloven. Geloof als op reis gaan met God.

Deze avond gaan we ons verdiepen in de reis die rabbi Jezus heeft gemaakt. We richten ons deze avond op het evangelie van Lucas waar Jezus voortdurend op reis is. De Jordaan vormt het begin van zijn reis. Daarna is hij langdurig in Galilea. De reis eindigt in Jeruzalem waar hij vanwege zijn ideeën wordt vermoord door de Romeinen. Hij en zijn leerlingen waren een rondreizende groep die steeds weer de confrontatie zochten met de heersende religieuze elite. De theoloog Edward Schillebeeckx stelde de vraag of Jezus zich bewust was dat de reis naar Jeruzalem zijn dood tot gevolg zou hebben. Jezus maakte als reiziger concreet wat hij verkondigde: 'De Mensenzoon had niets waar hij zijn hoofd kon laten rusten'. In de pauze van het theologisch café kan er genoten worden van een heus kloosterbier.

Info: Jeroen Jeroense, Dick Kruyt, John Rademakers

Gesprekskring: Wat geloven we nu eigenlijk?

Elk woord van deze vraag kan al aanleiding zijn tot een heel gesprek. We zijn meer een zoekende gemeente dan dat we antwoorden hebben.

Toch zijn ook antwoorden nodig om helderheid te creëren voor onszelf.

Of als we aan een ander willen uitleggen wat ons beweegt. Hoe zien we God? Wie is Jezus? Waar denken we aan bij Heilige Geest? Wat is de verhouding tussen schepping en evolutie? Hoe kijken we naar de Bijbel? Wat is de zin van een kerkdienst en rituelen? Wat is de Bijbel voor boek? Hoe lezen we de Bijbel? Hoe zien we de toekomst? In deze kring krijgen we feitelijke informatie en spreken we met elkaar van hart tot hart.

De kring komt bijeen op 15 februari 2023 in De Ruimte om 20.00-21.30 uur. De kring is volgeboekt.

Ds. Dick Snijders

Spiritueel café zondagavond 18 februari

Lezing: Mart de Kruijff

'Bestaat er zoiets als een 'rechtvaardige oorlog'?

Plaats: Grote Kerk Elst

Tijd: 19.30-20.00 uur: inloop koffie/thee

20.00-21.30 uur: lezing, muziek, discussie

Deze avond zal Mart de Kruijff, luitenant-generaal buiten dienst zijn gedachten laten gaan over de ethische vragen rondom oorlog. Een onderwerp dat helaas meer dan actueel geworden is. 'Nooit meer oorlog' klonk het in de jaren na de Tweede Wereldoorlog. In Nederland is sindsdien geen oorlog meer gevoerd, maar de slogan 'nooit meer oorlog' bleek helaas naïef. Nadien werden er wereldwijd allerlei oorlogen gevoerd. De Balkanoorlog die van 1990 tot en met 1995 in het voormalig Joegoslavië werd gevoerd, bracht oorlog en geweld weer in Europa. Met de groot-schalige Russische invasie van Oekraïne in februari 2022 met grote vluchtelingenstromen tot gevolg is oorlog helaas in ons dagelijks leven gekomen. Schrijver Arnon Grunberg meent zelfs dat we de gedachte dat er nooit meer oorlog gevoerd zou kunnen worden in Nederland los moeten laten. De werkelijkheid waarin we leven is deze: al duizenden jaren worden perioden van vrede afgewisseld door oorlog. Schijnbaar wordt een mens niet alleen maar door liefde gedreven, maar ook door haat. We moeten er als moderne 'verlichte' mensen aan wennen dat er ondanks al onze redelijkheid toch ergens 'kwaad' in de mens en de wereld woont.

Als oorlog en geweld niet uit de wereld te bannen zijn, bestaat er dan zoiets als een 'rechtvaardige oorlog'? Zijn er situaties te bedenken dat geweld tegen de ander is toegestaan? Theologen, filosofen en rechtsgeleerden hebben door de eeuwen heen voorwaarden geformuleerd om rechtvaardig geweld te kunnen gebruiken. Als vrede en menselijkheid in het geding is, dan zou geweld zijn toegestaan. Maar waar liggen de grenzen van een 'rechtvaardige oorlog'? Bestaat deze wel? De Kruijff zal ons meenemen in zijn gedachten over de ethische kant van het voeren van een oorlog.

De Kruif startte zijn militaire loopbaan als pelotonscommandant bij het Garderegiment Grenadiers. Momenteel heeft hij de rang van Luitenant-Generaal. Zijn militaire deskundigheid heeft hij verder verdiept door studies aan de 'Führungsakademie der Bundeswehr' en het 'United States Army War College'. Tussen november 2008 en november 2009 was De Kruif ISAF-commandant in Zuid-Afghanistan. Daar voerde hij vanaf standplaats Kandahar het bevel over 45.000 soldaten uit 24 landen. De Kruif is in het 2de kwartaal van 2010 benoemd tot Plaatsvervangend Commandant Landstrijdkrachten en vanaf 25 oktober 2011 tot Commandant Landstrijd-krachten. In die hoedanigheid geeft hij leiding aan een landmacht die zich in een overgangsfase bevindt. Vanwege zijn verdienste voor zijn inzet als Commander Regional Command South te Afghanistan werd hij op 29 mei 2010 geëerd met een Koninklijke Onderscheiding en is hij sindsdien Commandeur in de Orde van Oranje-Nassau met de Zwaarden. Regelmatig wordt de Kruif gevraagd om bij een opiniërend programma op televisie-informatie te geven over conflict-situaties in de wereld.

De lezing wordt omlijst door muziek. Deze wordt verzorgd door: IJsbrand ter Haar, orgel; Gerburg Frenzel, altviool en Astrid Kepers, dwarsfluit. Ze zullen werken uit de periode van de Barok spelen.

Informatie: ds. Jeroen Jeroense, Trijnie Nielen, Ellen Burger, Pieter Medendorp

'Jezus en Mohammed'

Ontmoeting christenen en moslims

Woensdagavond 21 februari
Inloop: 19.30-20.00 uur
Ontmoeting: 20.00-21.30 uur
Plaats: De Ruimte

Nederland is al decennia een multireligieus land geworden. Naast christenen hebben ook moslims, hindoes en andere godsdiensten een volwaardige plek in onze samenleving gekregen. Ook in 'De Ruimte' hebben moslims een gastvrij onthaal gekregen. Iedere vrijdagmiddag komen in 'De Ruimte' een aantal moslims samen om te bidden. Maar wat geloven ze nu eigenlijk? Zijn er naast verschillen ook overeenkomsten? Het christendom en de islam hebben immers beide hun oorsprong in het Jodendom. Abraham als vader van 'alle gelovigen' heeft in al deze drie godsdiensten een belangrijke plaats.

Voordat we 'over de ander gaan spreken' is het beter om 'met de ander' in gesprek te gaan. Om elkaars 'geloof' beter te leren begrijpen wordt er in 'De Ruimte' op woensdagavond 21 februari een avond georganiseerd rondom het thema: 'Jezus en Mohammed'. Voor deze avond worden christenen en moslims allebei uitgenodigd. Niet alleen zijn christenen geïnteresseerd in de islam, maar moslims zijn zeker ook nieuwsgierig wat de hoofdzaken in het christendom zijn. Tijdens deze avond willen we een start maken met een wederzijds gesprek.

Deze avond zal islamoloog en belijdend moslim Emrullah Erdem een korte inleiding verzorgen over Mohammed en zal ds. Jeroen Jeroense een korte inleiding houden over Jezus. Daarna is er alle ruimte voor een open gesprek. Wellicht is deze avond een mooi begin van een verdere dialoog tussen christenen en moslims.

Ds. Jeroen Jeroense

Night of the Psalms

Zaterdag 24 februari
Grote Kerk Elst
Tijd: 20.00-22.00 uur
Entree gratis – collecte na afloop

U leest het goed: niet 'Night of the Proms' maar 'Night of the Psalms', maar beslist even gevarieerd en meeslepend. Een avond lang je laten meevoeren door levensliederen die de tijden hebben doorstaan. Je onderdompelen in gezongen gedichten die mensen inspireren, troosten en bemoedigen. Lieder vol emotie en passie die te denken geven. Diepe angst en intense vreugde op muziek gezet. In iedere tijd klinken ze anders. In de Grote Kerk van Elst laten

we ze op zaterdag 24 februari volop klinken. Van oorstrelend tot oorverdovend. Psalmen, het zijn levensliederen die mensen raken, het zijn de spiegels van de ziel en vertolken een rijkdom aan gevoelens, ervaringen en gedachten. Vanouds zijn Psalmen vooral religieuze liederen, maar ook moderne levensliederen kunnen als Psalmen worden gezien. Zo behoort 'Bloed, zweet en tranen' van volkszanger André Hazes ondertussen tot de canon van de Psalmen.

Hoe tijdloos en veelzijdig de psalm als levenslied is, zal je na deze avond nooit meer vergeten, dat is wel zeker. Want deze muziek trekt in een kleine anderhalf uur aan je voorbij: aria's van Bach en Händel begeleid door een barokensemble, samenzang begeleid door de twee monumentale orgels die de kerk rijk is, psalmbewerkingen van de laatromantische Duitse componist Gulbins voor driestemmig vrouwenkoor, het lied 'Ken je mij' van Huub Oosterhuis, bekend geworden door zijn dochter Trijntje, 'Forty' van U2, een prachtige psalmbewerking op de 'psalmenpomp', het harmonium, de van vreugde overlopende psalm 150 in de monumentale toonzetting door César Franck, en als klap op de vuurpijl eigentijdse psalmvertolkingen op elektrisch gitaar.

En dat allemaal uitgevoerd door internationale toppers op hun vakgebied: klavecïnist, organist en de internationaal vermaarde barokspecialist Pieter-Jan Belder met zijn ensemble, Dirk Luijmes op orgel en harmonium, IJsbrand ter Haar, orgel en koordirectie, de lokale ensembles Projectkoor G-noot en The Houseband, en de internationaal bekende elektrisch-gitarist Wiek Hijmans, jarenlang co-Artistic Director Amsterdam Electric Guitar Heaven, hoe mooi kan het zijn. En natuurlijk jijzelf, want of je nu trouwe kerkganger bent of helemaal niet: meezingen wil je.

Met deze – eerste – Night of the Psalms logenstraffen we dat elke waar naar zijn geld is. Want de toegang is gratis, dankzij een ruimhartige schenking van het Sint-Maartenskerkkoor, vanaf 1942 tot enkele jaren geleden verbonden aan de Grote Kerk. Wel is er na afloop een collecte, in de hoop dat deze voldoende oplevert om de Night of the Psalms ook in de toekomst te kunnen organiseren. Het project is geïnitieerd door de Protestantse Gemeente van Elst en wordt mede georganiseerd door Orgelstichting Elst, die al

vele jaren de organisatie van de orgelconcerten voor haar rekening neemt.

Schrijf dus op je kalender: 24 februari, 20.00 uur, in de Grote Kerk: Night of the Psalms. Dat wil je niet missen.

Info: IJsbrand ter Haar, Jaap Jansma, Jeroen Jeroense, Peter de Leeuw, Dirk Luijmes

Film die ertoe doet, 28 februari

'Hidden figures'

Plaats: De Ruimte

Tijd: 19.30-20.00 uur inloop

20.00-22.00 uur film

22.00 uur nazit

Briljante vrouwen. Briljante, zwarte vrouwen. Briljante, zwarte vrouwen die discriminatie en tegenslag doorstaan: het zijn de sappige ingrediënten van Hidden Figures, een onvervalste feelgoodfilm.

De op waarheid gebaseerde film Hidden Figures, is een feelgoodmovie over racisme en seksisme. Het is 1961 en Amerika en Rusland zijn verwickeld in een ruimtewedloop: wie slaagt er als eerste in om een mens in een baan om de aarde te

GEDICHT VAN DE MAAND

een wanordelijk gevoel van geluk

*op het vliegveld word ik opgewacht
het kleintje rukt zich los uit haar gezin
en van ver en langs vreemden en rolkoffers
en tassen
en dromen en reizen komt ze op me af gerend
haar ogen grote blaadblinkende poelen
mijn hartenlap
mijn naamgenote
op tweedehands schoentjes die kletsen op
het granoliet
breekt haar glimlach open
ik spreid mijn armen als een pauw
alles kwinkeleert en tinkelt
zij is sterker dan ouderdom
machtiger dan de dood
haar tedere blijdschap
heerst over mijn hemel en aarde
mijn grootmoederhart springt op
ik word een bliksemwerper
een vleugelverzamelaar een sprokkelaar van
heerlijkheid
al is oma op weg naar de grofkiezelige aarde
in mijn armen raken we uitgelaten met
gouden teugels
ik draai me om naar mijn tas
als oma heel oud is zal de dood komen uit
de bergen
zacht en grijs als mistig weer
en hij zal me vriendelijk toeknikken
maar aan het handje dat nu in de mijne glijdt
hangt voor altijd de ganse wet en de profeten*

Dit gedicht werd aangedragen door Greetje de Klerck en is afkomstig uit de bundel 'Plundering' van Antjie Krog.

Op maandag 19 februari gaat Greetje gedichten van deze Zuid-Afrikaanse dichteres en schrijfster met ons lezen en bespreken.

brenge? Briljante wiskundigen Katherine Johnson, Dorothy Vaughan en Mary Jackson werken als menselijke 'computers' bij NASA. Vrouwen die met potlood, papier en simpele rekenmachines het rekenwerk doen dat nodig is om de ruimtewedloop te winnen. Ze zijn de besten in hun vak, maar lopen continu tegen twee barrières op: ze zijn vrouw en ze zijn zwart.

Dit is de tijd waarin rassenscheiding in Amerika nog volop gepraktiseerd én als volslagen normaal beschouwd wordt door de heersende partij. Zo moet Katherine bijvoorbeeld bijna een kilometer naar de andere kant van de basis rennen voor de WC voor colored ladies en krijgt ze vervolgens op haar kop omdat ze een paar keer per dag 40 minuten van haar plek is. Haar niet al te hartelijke collega's, aangevoerd door Paul Stafford, geven haar zelfs een aparte colored koffiepot.

Dorothy leidt weliswaar een hele afdeling van 'computers', maar krijgt maar geen officiële promotie; als ze er weer eens om vraagt, bijt haar supervisor haar toe dat ze blij mag zijn dat ze überhaupt een baan heeft. En als Mary verder wil studeren om ingenieur te worden, moet daar een rechtszaak voor aangespannen worden.

Het vindt allemaal plaats in een glimmend decor van jaren-zestig Amerika, kleurige sixties jurken, retro interieurs, puntgave oldtimers en wordt begeleid door muziek van Pharrell Williams. Er zijn kleine overwinningen die de moed erin houden, voor zowel de hoofdpersonen als de kijkers. En er zijn mensen die niet naar een rok of huidskleur kijken, zoals NASA-hoofd Al Harrison en astronaut John Glenn, die met klem om Katherine vraagt voor het uitrekenen van de vluchttrajecten waar zijn leven van afhangt.

Een film-met-boodschap waar het hart van zwelt en waar af en toe een traantje welt (vooral bij het laatste beeld: Katherine die de Presidential Medal of Freedom krijgt van president Obama).

*Info: Jeroen Jeroense, Sita Kiestra, Petra Zey,
Marius Ouborg*

UIT DE GEMEENTE

OMZIEN NAAR ELKAAR

Wilt u bezoek, heeft u behoefte aan een gesprek of aandacht? Of heeft u misschien hulp nodig? Onze predikanten helpen u graag verder.

Ds. Jeroen Jeroense
Ds. Dick Snijders

SAMEN DELEN

Heeft u iets bijzonders meegemaakt dat u wilt delen met andere gemeenteleden? Stuur een berichtje naar onderweg@pg-elst.nl of breng het even langs bij het kerkelijk bureau.

LIEF-EN-LEEDBRIEF

Voor u als gemeentelid bestaat ook de mogelijkheid zich op te geven voor de Lief-en-leedbrief.

De Lief-en-leedbrief verschijnt als aangemelde gemeenteleden lief of leed willen delen met de gemeente en een bericht insturen over bijvoorbeeld een geboorte, huwelijk, ziekte of overlijden in de familie.

U kunt zich opgeven als gemeentelid om ook de Lief-en-leedbrief te ontvangen via het adres liefenleedbrief@pg-elst.nl
Wilt u in de mail uw naam, adres en telefoonnummer vermelden?

We gedenken

Adriana Pieternella Aangeenbrug-Maris

Op 14 januari 2024 is Adri Aangeenbrug-Maris overleden op de leeftijd van 93 jaar. Ze was weduwe van Henk Aangeenbrug die in 2021 was overleden.

We gedenken haar met de woorden:

*Niemand leeft voor zichzelf,
Niemand sterft voor zichzelf.
We leven en sterven voor God onze Heer,
Aan hem behoren wij toe.*

We wensen de nabestaanden veel sterkte toe.

Onze jarigen van 90 jaar en ouder

Op 1 februari is mevr. T. Sassen-Hooiveld jarig, zij hoopt 92 jaar te worden.

Op 3 februari hoopt mevr. F. Haag-Hermsen 91 jaar te worden.

Op 9 februari hoopt de heer A.L. Rijkens 101 jaar te worden.

Op 10 februari is mevr. A.H. Fransen-Maters jarig, ze hoopt dan 92 jaar te worden.

Op 16 februari hoopt de heer P. Vis 91 jaar te worden.

Op 22 februari hoopt mevr. J. de Bruijn-van der Wel 92 jaar te worden.

Het redactieteam van Onderweg feliciteert hen van harte met deze feestelijke dag. Natuurlijk kunnen gemeenteleden een kaartje sturen. Onze ouderen stellen dat zeer op prijs.

KERKENRAAD

Taakverdeling predikanten

Sinds 1 januari 2023 is ds. Jeroen Jeroense voor de helft van de werktijd diaconaal predikant. Dat leidt tot nieuwe afspraken in de taakverdeling tussen de beide predikanten. Door het ziekteverzuim van ds. Dick Snijders en de nasleep daarvan is pas nu daartoe gekomen. In de komende tijd zal ds. Dick Snijders aanspreekbaar zijn voor het pastoraat en uitvaarten, tenzij er uitdrukkelijk een vraag is naar ds. Jeroense. Ds. Jeroense zal leiding geven aan diaconale activiteiten als activiteiten voor en met vluchtelingen en de week tegen de armoede. Het voorgaan in kerkdiensten blijft gelijk over hen verdeeld.

Gebruik preekstoel

Omdat een aantal gemeenteleden het betreurt dat de preekstoel niet meer in gebruik is, heeft de commissie vieringen zich over deze kwestie gebogen en zijn vier mogelijke opties geanalyseerd:

1. Alleen de huidige vorm en geen gebruik maken van de preekstoel.
2. De huidige vorm is de standaard en als de predikant overwegingen of voorkeur heeft voor het gebruiken van de preekstoel dan kan dit.
3. Het gebruik van de preekstoel is de standaard en als de predikant overwegingen of voorkeur heeft voor de huidige vorm dan kan dit.
4. Alleen gebruik maken van de preekstoel en afstappen van de huidige vorm.

Na zorgvuldige analyse en bespreking van de vier opties is door de kerkenraad besloten tot optie 2: De huidige vorm (geen gebruik van de preekstoel) is de standaard en als een predikant overwegingen of voorkeur heeft voor het gebruik van de preekstoel dan kan dit.

De kerkenraad is zich bewust van het feit dat niet iedereen zich in deze beslissing kan vinden, maar meent oprecht de juiste keuze gemaakt te hebben.

Wilmy Verschoor, scriba

Gemeenteavond 20 februari

Om blijvend met elkaar in gesprek te zijn, nodigt de kleine kerkenraad u uit voor een gemeenteavond op 20 februari om 20.00 uur in De Ruimte over het project Werk aan de Grote Kerk. Hierna vindt u informatie over het project. Namens de kleine kerkenraad,

Ds. Dick Snijders

Werk aan de Grote Kerk, beantwoording vragen van gemeenteleden

Zoals vermeld in Onderweg van december ontving de Kerkenraad na de gemeenteavond van 24 oktober een brief van een vijftigtal gemeenteleden over het project 'Werk aan de Grote Kerk' met een reeks belangrijke vragen. In deze vragen komen zorgen naar voren over het project en over keuzes die al gemaakt zouden zijn. Om het gesprek open te kunnen voeren, heeft de Kleine Kerkenraad besloten een gemeenteavond te houden. Deze zal plaatsvinden op dinsdag 20 februari om 20.00 uur in De Ruimte.

Het project Werk aan de Grote Kerk is ontsproten aan een bepaalde visie, de Droom. Die visie gaat onder andere over de vraag hoe we het kerkgebouw kunnen inzetten om als christelijke gemeente blijvend relevant te zijn voor onze omgeving, zeker nu het aantal leden en de financiën afnemen. Als christelijke gemeente zijn we op tal van manieren relevant, als het gaat om geloof, relatie met God en de medemens, betrokkenheid bij elkaar en bij onze omgeving, zorg voor vluchtelingen, ruimte voor de Voedselbank, enzovoorts. En we hebben ook een kerkgebouw, met een bijzondere cultuurhistorische betekenis. Hoe kunnen we daar gebruik van maken? En hoe kunnen we dat niet alleen voor onszelf reserveren, maar ook toegankelijk en van waarde voor anderen laten zijn?

Hieronder beantwoorden we de gestelde vragen. Het is goed om daarvan op de hoogte te zijn voor de gemeenteavond op 20 februari.

Kunt u aangeven hoe de planning van het project eruitziet?

Nee, dat kunnen we niet. Sinds 2016 zijn we in een voorbereidingsfase. Door de Corona lockdown

is de voorbereiding flink vertraagd. Er is nog een flink aantal open einden, zoals de archeologie en de financiering. Er is nog geen besluit genomen over welke (deel)investering dan ook. Wellicht zouden dit jaar de eerste definitieve besluiten genomen kunnen worden.

Kunt u aangeven welke beslismomenten er zijn waar de kerkelijke gemeente bij betrokken wordt?

Bij alle belangrijke beslismomenten zal de kerkelijke gemeente betrokken worden.

Kunt u de gemaakte kosten en welke kosten nog gemaakt moeten worden, aangeven?

Deskundig onderzoek kost inderdaad geld. Tot dusver is in een periode van 6 jaar ongeveer € 162.000 uitgegeven. Realisatie van een project als dit, ongeacht de detailkeuzes die worden gemaakt, zal uiteindelijk enkele miljoenen euro's vergen van het vermogen van onze gemeente.

Hoe kijkt u ernaar om tijdens een neerwaartse ontwikkeling van de omvang van PG Elst met plannen te komen om het kerkgebouw uit te breiden?

Krimp van de gemeente is een belangrijke reden om dit project te starten: hoe kunnen we ons bijzondere erfgoed zodanig inrichten dat het zowel toekomstige generaties kerkleden én de lokale gemeenschap beter zal aanspreken. In een reeds gepubliceerd model is sprake van de aanbouw van een paviljoen, dus inderdaad meer oppervlakte. Dit idee komt niet voort uit een grotere ruimtebehoefte op zich, bijvoorbeeld om kerkdiensten te houden, maar komt voort uit het zo bruikbaar mogelijk maken van het kerkgebouw zelf. Te denken is aan functies als ontvangstruimte, toiletten, garderobe, opslag van stoelen, keukenvoorziening. We kijken echter ook naar een oplossing voor dit vraagstuk zonder aanbouw.

Kunt u aangeven wat de status is van verduur-zamingsplannen van de kerk?

Ja en nee. Verduurzaming maakt onderdeel uit van het project. Isolatie en verwarming zijn daarbij de centrale thema's. We denken momenteel na over het zo snel mogelijk starten van deze plannen. Daarbij moet worden gedacht aan een nieuw verwarmingssysteem, het isoleren

van het dak en het plaatsen van voorzetramen. Echter, de definitieve keuze voor bijvoorbeeld een verwarmingssysteem hangt nauw samen met hoe we het kerkgebouw gaan inrichten en de keuze voor welke vloer. Deze samenhang maakt het lastig om een planning aan te geven, omdat we niet nu al veranderingen willen doorvoeren die ons later in de weg blijken te zitten.

Kunt u de noodzaak aantonen voor het realiseren van een aanbouw?

Er is geen harde, objectieve, noodzaak. Alles vloeit voort uit keuzes in hoe we de kerk zo optimaal mogelijk kunnen en willen gebruiken. Willen we bijvoorbeeld opslag van materialen en stoelen uit het zicht? Mag uitbreiding van de toiletruimte ten koste gaan van ontmoetingsruimte? Dat soort vragen spelen een rol.

Wat zijn de noodzakelijke redenen om een aanpassing aan deze monumentale kerk te rechtvaardigen?

De noodzaak komt voort uit het uitwerken van een visie op de kerk voor de komende decennia. Deze monumentale kerk heeft een geschiedenis met tal van aanpassingen die door het gebruik gerechtvaardigd worden. Wij denken daar iets aan te kunnen bijdragen. De architect heeft bevlogen verteld vanuit welke filosofie de herinrichting kan worden vormgegeven. In die filosofie worden met name met de Oudheid, de periode van de Tweede Wereldoorlog en de wederopbouwperiode zichtbaar en verbonden. Daarbij worden dimensies toegevoegd die ook het kerkelijke gebruik ten goede komen.

De achterste banken zijn karakteristiek voor de periode van de wederopbouw na de Tweede Wereldoorlog. Geldt dit niet voor de voorste banken?

Ja, ook de voorste banken zijn karakteristiek voor de periode van de wederopbouw. Maar we hoeven niet alle banken te bewaren om naar deze periode te verwijzen. Het vervangen van een aantal banken door stoelen vergroot de gebruiksmogelijkheden. Daartoe is het handiger om de achterste banken te laten staan en om de voorste banken weg te halen, dan andersom.

Voorin het schip van de kerk wordt zo ruimte gecreëerd om onze kerk op tal van manieren te gebruiken, in de eerste plaats voor het op een eigentijdse wijze vormgeven van onze vieringen.

Is de overweging meegenomen om op het koor van de kerk het Plein te plaatsen?

Er is geen losse vraag gesteld waar we een Plein zouden plaatsen. In de uitwerking van de visie op onze vieringen die we de architect hebben voorgelegd, is het Plein ontstaan. Vanuit een kruisvorm met de lengteas van de kerk en een dwarslijn, kom je in het hart van de kerk uit, voor het koor.

Kunnen alle investeringen ten behoeve van het museum terugverdiend worden?

Nee, niet alle investeringen zullen terugverdiend worden. Het gaat om het uitwerken van een visie op het gebruik van het gebouw. Daarbij hoort het breder toegankelijk maken van het gebouw inclusief het museum. We hebben iets unieks in en onder onze kerk. Dat is zeker met het toekennen van het predicaat Werelderfgoed wel duidelijk geworden. Het 'rendement' ligt op een ander vlak: wat draagt deze investering bij aan het kerkelijk, maatschappelijk en museaal gebruik in de komende tientallen jaren.

Hoe wordt het behoud van het archeologisch erfgoed geborgd door de Protestantse Gemeente Elst?

De borging van het archeologisch erfgoed gebeurt in samenspraak met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Onze projecten hebben bij de Rijksdienst de volle aandacht en zij geeft waardevolle adviezen.

Wat is uw visie met betrekking tot het terrein rond de kerk en de tuinmuur?

Tot dusver hebben wij daar geen uitgewerkte visie op. We hebben er wel enkele gedachten bij. Als kerk willen we midden in de samenleving staan en uitnodigend zijn voor alle mensen. Dat verhoudt zich in principe niet met dichte deuren en muren. Voor een uitnodigend kerkgebouw, of zelfs een kerkelijke campus, in het centrum van het dorp, kan het nodig zijn om muren af te breken, ook letterlijk. Of het er ook van zal komen, is uiteraard afhankelijk van de definitieve inrichtings-

keuzes van de ruimte rond de kerk. Feit is wel dat, in tegenstelling tot de kerk zelf, de muur rond de kerk er wel monumentaal uitziet, maar zelf geen monument is. Deze muur is pas na de Tweede Wereldoorlog geplaatst. Voor die tijd stond er een ijzeren hekje.

Kunt u de gepresenteerde plannen heroverwegen en beraden op proces en procedure, ten einde verzekerd te zijn van voldoende draagvlak onder de leden van de kerk?

Ja. Dat wil echter niet zeggen dat we bij nul beginnen. Wel dat we voortdurend willen luisteren naar wat door de leden van de kerk naar voren wordt gebracht. Gezamenlijkheid is in dit proces erg belangrijk en we zijn ons er van bewust dat het erg omvangrijk en ingrijpend is. Voor een helder en transparant proces is het van belang dat deze vragen zijn gesteld en dat we met elkaar in gesprek zijn. Daarom onderstrepen we de uitnodiging voor de gemeenteavond op 20 februari.

Kunt u aangeven hoe u de communicatie naar de gemeenteleden over het project 'Werk aan de Grote Kerk' gaat verbeteren?

De vraag geeft aan dat de communicatie als onvoldoende wordt ervaren. Dat trekken we ons aan. Met deze vragen en antwoorden en met de gemeenteavond van 20 februari denken we een goede stap te zetten.

Welke indruk maakt het bouwplan op de maatschappij?

Er is bezorgdheid dat er naar buiten het beeld ontstaat dat wij ons geld verspillen. Kunnen we het niet beter gebruiken voor de noden van de wereld? Bouwen aan je eigen huis, zoals we allemaal zo nu en dan eens doen, zeker als daarmee meer mensen zich welkom mogen voelen, is een teken van hoop en vertrouwen. We bouwen aan de toekomst. We doen dat op veel manieren, door de vieringen, door catechese en jeugdwerk, door giften aan goede doelen, door ondersteuning van minderbedeelden, door ruimte te bieden aan de Voedselbank, gebedsruimte voor moslims. Bouwen aan de toekomst kan ook heel basaal met hout en steen aan het cultureel erfgoed dat we nu eenmaal in beheer hebben.

*Namens de kleine kerkenraad,
ds. Dick Snijders*

KERKRENTMEESTERS

Verlag van de kerkrentmeesters

Afgelopen maand was de eerste vergadering van het college van kerkrentmeesters zonder onze voorzitter Ate Lindeboom en Henk Minnema. We missen ze. Het was allemaal wat onwennig en kaal, en de club wordt wat klein. Het zou fijn zijn als mensen ons gezellige team willen komen versterken. Dus als je je graag bezig houdt met het beleid en uitvoering rondom de praktische instandhouding van onze gemeente horen we graag van je.

Verder hebben we verschillende onderwerpen besproken. Het meest actuele was de actie Kerkbalans, welke ondertussen al geweest is. Jaarlijks zien we een licht afnemend aantal leden, maar doordat de andere leden bereid zijn om iets meer bij te dragen bleef de afgelopen jaren de opbrengst van deze actie redelijk op peil. Dank daarvoor.

Er wordt een leuning aangebracht bij de trap van de kerkzaal naar het koor, zodat bij het avondmaal mensen die dit wensen een steuntje hebben om naar het koor van de kerk te komen.

We hebben gesproken over de grote kelder onder The Meeting, die nu al langere tijd onder water staat, waardoor de spullen die daar staan opgeslagen worden aangetast. Ondanks dat er veel wordt gepompt. Dit komt door de hoge grondwaterstand en omdat de keldervloer lek is. We moeten tot een pragmatische oplossing komen, die snel, effectief en niet te kostbaar is. Ook zullen we de kelder moeten opruimen en weg doen wat er ten overvloede staat, zoals billboards van een actie uit 2011.

Nog een klein praktisch punt; als vertegenwoordiging naar de kleine kerkenraad zal elk half jaar een andere kerkrentmeester dit op zich nemen. Voor dit half jaar doet Arie de Groot dit. Jan Liebeton zal functioneren als voorzitter ad interim, totdat een nieuwe voorzitter is gevonden.

Jan Liebeton

Scipio

In december heeft de kerkenraad ingestemd om verder te gaan met Scipio als app van onze gemeente. Concrete invoering wordt nu voorbe-

reid. Nog even ter herinnering, wat is Scipio ook al weer. Veel verenigingen kennen ondertussen een eigen App van de vereniging, waar je alleen toegang tot hebt als lid van de vereniging. Je kunt zo op een (AVG)veilige manier met elkaar communiceren en informatie delen. Dat is Scipio ook, maar dan speciaal ontwikkeld voor kerken. Vanwege de kleine bezetting binnen het college van kerkrentmeesters is er wat vertraging ontstaan bij het verder invoeren hiervan, maar in de komende maanden zal dit worden opgestart.

Zodra we een exacte planning hebben zullen we die bekend maken via de website, in de Blikvanger en uiteraard ook in de volgende Onderweg.

Jan Liebeton

Nieuw uiterlijk van de website

Begin februari ziet de site er anders uit dan u gewend was. Het format van de site moest worden aangepast omdat het bestaande format niet meer onderhouden wordt.

De afgelopen maanden heeft met name Jes de nodige uren besteed om, in overleg met de groep, een nieuw format te kiezen en verder uit te werken. Het resultaat is een site met een modern uiterlijk en heldere keuzeknoppen voor een eenvoudige bediening. We hebben een format gevonden met een duidelijk zichtbaar menu en keuzeknoppen voor actuele informatie zoals de kerkdiensten, de agenda en nieuwsberichten.

In het nieuwe format hebben we nauwkeurig gekeken naar de mogelijkheid om op verschillende apparaten de site goed te kunnen lezen. De beeldschermgrootte van een telefoon, tablet of computer is tegenwoordig erg verschillend. Daar hebben we gelukkig oplossingen voor gevonden.

Bezoekers die op zoek zijn naar informatie over de Protestantse Gemeente van Elst vinden de meest algemene informatie in het beginscherm door het beeld naar beneden te scrollen. We zijn al doende om de standaardinformatie, die vanuit het menu is te vinden, te actualiseren.

We hopen dat de gemeenteleden met plezier de site zullen gebruiken. Voor vragen, opmerkingen of insturen kopij; stuur een mailtje aan webmaster@pg-elst.nl
Kees van Nes

CPO (COLLEGE VAN OUDERLINGEN EN PREDIKANTEN)

PVD (Protestantse Vrijwilligers Dienst)

De eerste vrijwilligersbijeenkomst in 2024 was op woensdagavond 17 januari. Op deze avond hield schrijfster Klaskie Bakker uit Elst een presentatie over haar schrijverschap. Ze vertelde er enthousiast over en las voor uit eigen werk, waarna er een geanimeerd gesprek ontstond. Een zeer geslaagde avond!

Tijdens het huishoudelijke deel van de vergadering nam Jenny Ilbrink afscheid als PVD-ster en tevens bestuurslid. Omdat Jenny maar liefst 45 jaar actief is geweest voor de PVD, werd ze bevorderd tot erelid en door Corrie Brüning bedankt en verrast met een heuse oorkonde. Ze neemt dan wel afscheid, maar is altijd welkom op de vergaderingen.

Corrie Brüning en Jenny Ilbrink

Op woensdag 24 april hoopt de PVD weer een High Tea voor oudere gemeenteleden te organiseren. Mocht u tijdens de voorjaars schoonmaak nog Engelse kop en schotels tegenkomen die u wilt schenken aan de PVD voor dit doel, graag! U kunt zich melden bij Corrie Brüning of Gea Dijkstra; de contactgegevens staan achterin de Onderweg. Namens de PVD,
Gea Dijkstra

DIACONIE

Paasgroetenactie 2024

Vanuit de Protestantse Kerk in Nederland sturen gemeenteleden ook dit jaar paasgroetenkaarten aan gedetineerden in Nederland en aan Nederlanders in buitenlandse gevangenissen. De afbeelding op de kaart is gemaakt door een gedetineerde vrouw in Zwolle. Ze beeldt daarmee uit dat Jezus' opstanding de weg opent vanuit het donker naar het licht.

Ook onze gemeente doet mee aan de Paasgroetenactie. Op zondag 11 februari worden de kaarten uitgedeeld in de kerk. U kunt één of meer kaarten versturen, door op de kaart een boodschap te schrijven en te ondertekenen met uw naam. De kaarten worden door onze kerk centraal verstuurd naar Kerk in Actie. Kerk in Actie verdeelt de kaarten over de verschillende gevangenissen.

U moet de kaarten uiterlijk zondag 18 februari inleveren bij De Ruimte (of in de brievenbus van De Ruimte doen.)

Mocht u op zondag 11 februari niet in de kerk zijn, dan kunt u door middel van een e-mail aan zwo@pg-elst.nl verzoeken om één of meer paasgroetenkaarten bij u thuis in de brievenbus te doen. Wilt u dan wel uw adres vermelden in de e-mail?

Voor gedetineerden is het bemoedigend als ze een kaart ontvangen, zeker als daar ook iets persoonlijks op staat. Ook al weet u niet precies wie deze kaart ontvangt, u mag ervan overtuigd zijn dat een bemoedigende groet hen erg goed doet. Het is altijd weer een feestelijke gebeurtenis als de kaarten in de kerkdienst rond Pasen in de gevangenissen worden uitgedeeld.

Meer informatie over de Paasgroetenactie is te vinden op protestantsekerk.nl/paasgroetenactie. We hopen dat velen van u paasgroeten zullen sturen! Hartelijk dank!

De ZWO Commissie

DIACONIECOLLECTE FEBRUARI

Noodfonds Overbetuwe

In juli 2017 is het Noodfonds Betuwe opgericht door kerken en instellingen in de Betuwe. De financiële crisis zorgde ervoor dat de hoeveelheid (stille) armoede en de groep 'minima' aanzienlijk groeide. Burgerlijke gemeenten bleken niet altijd in staat om adequaat en snel op financiële nood in te spelen. Traditiegetrouw vervullen kerken hun roeping om extra om te zien naar deze groep mensen.

Een aanzienlijk deel van de Overbetuwse kerken hebben samenwerking gezocht. Door de krachten te bundelen kan er sneller, evenwichtiger en eerlijker hulp geboden worden aan mensen in acute (geld)nood. Daarbij worden de individuele diaconieën ontlast in de zorg voor behoeftigen. Zie ook: www.noodfondsbetuwe.nl

UITGANGSCOLLECTES FEBRUARI

4 februari: KiA-Bangladesh - beter bestand tegen klimaatverandering

Bangladesh heeft zwaar te lijden onder klimaatverandering. Het land kampt steeds vaker met cyclonen en overstromingen. Hier maken boeren zich geen zorgen over de gevolgen van klimaatverandering in de toekomst, maar over de gevolgen voor vandaag en morgen.

Kerk in Actie ondersteunt boerengezinnen om zich aan te passen aan klimaatverandering. Met steun van Kerk in Actie traint de lokale partnerorganisatie Center for Rural Service Society (CRSS) gemeenschappen om voorbereid te zijn op rampen. Zo brengen gemeenschappen met elkaar in kaart welke delen van een dorp bij hoog water onderlopen, welke delen relatief veilig zijn en welke gebouwen, bijvoorbeeld een stenen kerk of school, als schuilplaats kunnen dienen.

Zie ook: [Beter bestand tegen klimaatverandering | Kerk in Actie](#) (protestantsekerk.nl)

11 februari: Kinderkoor What's Up

Naast het projectkoor G-noot is er voor kinderen tussen de 7 en de 13 jaar sinds een aantal jaren kinderkoor What's Up. Het kinderkoor staat onder leiding van IJsbrand ter Haar. Vijf keer per jaar treedt het koor op tijdens een viering in de kerk. Om dit mogelijk te maken vragen we u een bijdrage in de onkosten. Zie ook: Koren (pg-elst.nl)

18 februari: KiA Binnenlands diaconaat-omzien naar gevangenen in Nederland

In Nederland zijn ruim 33.000 mensen gedetineerd en zitten een korte of langere gevangenisstraf uit. Kerk in Actie ondersteunt diverse initiatieven die naar hen en hun familie omzien, hen bezoeken tijdens de detentie en een nieuwe kans bieden in de maatschappij.

Jezus vraagt ons niet te oordelen, maar barmhartig naar hen om te zien. Daarom reiken we (ex-)gevangenen, tbs-patiënten en hun familie een helpende hand om te werken naar herstel. Zie ook: [Omzien naar gevangenen | Kerk in Actie](#) (protestantsekerk.nl) voor meer informatie

25 februari: Sint Maartenshof

Achter De Ruimte ligt een spirituele tuin waar met vormen, planten en objecten een bijzonder invulling wordt gegeven aan de gedachten en beleving van geloof en spiritualiteit. De tuin bestaat uit drie gebieden: Ontmoeting, Inkeer en Wandeling. De tuin vormt een inspirerende plaats voor rust en bezinning, maar ook voor genieten van Gods schepping. In de warme maanden ontmoeten we elkaar in de tuin na de zondagse dienst. We maken er vaak ook op andere dagen dankbaar gebruik van, maar de tuin moet wel onderhouden worden en er moeten materialen aangeschaft worden.

Zie ook: [Tuin St. Maartenshof](#) (pg-elst.nl)

Collectebonnen

Kerkgangers die gebruik willen maken van collectebonnen kunnen deze in de volgende coupures bestellen: Kaarten met 20 bonnen van € 0,50 (€ 10,-) of € 0,75 (€ 15,-) of € 1,- (€ 20,-) of € 2,- (€ 40,-) door storting op bankrekeningnummer NL71 RABO 0373719019 ten name van Collectebonnen Protestantse Gemeente Elst, onder vermelding van adres, aantal en soort. Uw bestelling wordt zo spoedig mogelijk bij u thuis bezorgd. Voor nadere informatie A.M. Brandt.

COLUMN

Spirituele spieren

Even heb ik met de gedachte gespeeld om mijn laatste column de titel 'zwaarmoedige zwanenzang' te geven. Dan had ik een passende vlag gehad om stil te staan bij alles wat er de afgelopen tien jaar anders is gegaan dan ik had gehoopt, dan had ik mijn teleurstelling kunnen uiten over het gegeven dat er zich (nog) geen gemeenteleden hebben gemeld om de vrije voorzittersstokjes over te nemen, dan had ik mijn zorgen kunnen uiten over de belangrijke keuzes die we als gemeente de komende jaren moeten maken - wat doen we met ons kerkgebouw, welke keuzes maken we als onze predikanten met emeritaat gaan, wie dragen straks de kerk als verdere vergrijzing haar tol zal eisen, wat kunnen we betekenen voor kleinere buurtgemeenten die nu al niet meer overeind kunnen blijven?, dan had ik weer eens kunnen bespiegelen op de narrige, instabiele en bedreigende tijdsgeest waarin we momenteel leven, dan had ik het bij wijze van persoonlijke ontboezeming kunnen hebben over de zogenaamde 'pensioenparadox': weten dat je zeeën van tijd hebt en voelen dat het einde dichterbij komt, en dan had ik kunnen vertellen dat ik het eigenlijk best jammer vind dat met mijn voorzitterschap ook mijn columnistenbestaan in Onderweg eindigt. Maar kijk naar de titel: die gedachte heb ik dus laten varen. En niet omdat deze gedachte niemand verder helpt en we er toch alleen maar sikkeneurig van worden. Nee, om een heel andere reden.

Juist omdat het ook in de kerk allemaal niet vanzelf gaat, juist omdat we in gure tijden leven, juist omdat het al het menselijke eindig is en juist omdat de keuze meedoen in de kerkelijke gemeenschap niet vanzelfsprekend is maar een bewuste keuze vergt, is de kerk misschien wel krachtiger, veelzeggender, betekenisvoller dan ooit. Een kerk waarbinnen men aandacht en zorg voor elkaar heeft, waarin hoop wordt gepredikt, die laat zien dat zij een oase in de woestijn kan zijn, waarbinnen men geen onderscheid maakt, die niet oordeelt maar luistert, waarbinnen mensen de nuance zoeken, waarbinnen niet het

kale eigenbelang en het eigen gelijk maar respect en fatsoen vanzelfsprekend zijn, die een van de oudste boeken ter wereld wil verbinden met het hier en nu, waarbinnen de dood wordt verbonden met de eeuwigheid en nieuw leven wordt verwelkomd als teken van de hoop voor de mensheid. Zoals ik naar de sportschool ga om mijn fysieke spieren te trainen, ga ik naar de kerk - en hoor ik bij de kerk - om mijn spirituele spieren te trainen. Wat zou mijn gesteldheid achteruit gaan als ik trainen niet langer mogelijk zou zijn. Met zijn wat drammerige enthousiasme zou mijn schoonvader hebben gezegd: 'Ik gun het iedereen!' Diep in mijn hart vind ik eigenlijk dat hij gelijk had.

Hoewel met de zegen van de Allerhoogste: ook de kerk is mensenwerk. Soms komen we een beetje in de buurt van het ideaal, maar meestal blijven we daar toch wel een stukje vandaan. Zeker als energieverblindende patronen zich herhalen is dat soms vervelend, maar tegelijkertijd onvermijdelijk; daar zijn we mensen voor. Zoals we al meer dan 2000 jaar bezig zijn geloof en kerk vorm en inhoud te geven, zo zullen we dat nog vele duizenden jaren moeten - en hopelijk ook mogen - blijven doen. Elke generatie zal daaraan moeten bijdragen, moet het lef hebben om het stokje over te nemen. En dat is meer dan de moeite waard, want we hebben iets heel waardevols in handen.

Dat was hem, mijn laatste column. Het was mij een eer en genoeg om tien jaar lang elke maand een stukje te mogen schrijven. Bedankt voor het lezen ervan en voor de leuke, persoonlijke reacties die ik mocht ontvangen. We blijven elkaar spreken.

Peter de Leeuw

Nieuwe columnist(e)

Hiernaast staat de laatste column die geschreven is door Peter de Leeuwkerk.

De redactie van de Onderweg vindt een column, naast de meditatie en veel praktische berichten, een waardevol onderdeel van het kerkblad.

We zouden graag een nieuwe columnist(e) verwelkomen.

Vindt u schrijven leuk, is het misschien uw hobby? Vallen passages in boeken of de krant u op omdat u overeenkomsten of tegenstellingen in uw eigen visie of manier van leven ziet?

Kunt u verbanden daartussen leggen waardoor Actualiteit – Geloof - Dat wat je bezig houdt, met elkaar verbonden worden?

Dan bent u mogelijk de columnist(e) die we zoeken. De huidige column van twee kolommen is best lang. De redactie vindt een lengte van ongeveer 400 woorden (één kolom) genoeg.

Het kerkblad verschijnt 10 keer per jaar. Maar als meerdere gegadigden zich aanmelden, kunnen de 10 columns verdeeld worden. Dan kan iedere columnist een paar columns schrijven.

Heeft u nog vragen of wilt u zich aanmelden, stuur dan een mail naar onderweg@pg-elst.nl

Wij zijn benieuwd naar de reacties.

Namens de redactie Jacquélien Kampen

DE TORENHAAN ZEGT ER HET ZIJNE VAN...

Ze kondigen het jubelend aan:

Night of the Psalms!

JEUGD

CRÈCHE

Uw kinderen (0-4 jaar) zijn van harte welkom bij de crèche in De Ruimte. U kunt uw kind voor de dienst (tussen 9.45-10.00 uur) brengen en na de dienst weer ophalen.

KINDERKERK

Tijdens de kerkdienst is er kinderkerk voor kinderen van 4 t/m 12 jaar.

We beginnen in de kerk en gaan daarna naar De Ruimte.

Paasproject

Vanaf 18 februari starten we bij de kinderkerk met een nieuw project in het kader van de 40-dagentijd. We volgen gedurende 6 weken samen de route die Jezus door Jeruzalem heeft gelopen in de week voor Pasen, zoals dit beschreven is in het Evangelie volgens Lucas. We beginnen met de intocht van Jezus in Jeruzalem. De weken daarna horen we de verhalen over Jezus die handelaren uit de tempel verjaagt, het laatste avondmaal, en Jezus die bij Pilatus komt nadat hij gevangengenomen is. Uiteindelijk horen we met Pasen dat Jezus is opgestaan.

Elke zondag zullen we samen op een plattegrond voor in de kerk de route bekijken die Jezus heeft gevolgd. Er staat telkens een plek in die route centraal waar Jezus naartoe gaat, bijvoorbeeld de poort van Jeruzalem bij het eerste verhaal. De

kinderen nemen een nagemaakt gebouw van die plek mee uit de kerk naar de kinderkerk. Daar bouwen we elke week aan een maquette van Jeruzalem. Tijdens de momenten in de kinderkerk maken we die maquette steeds completer. De kinderen die dat willen, kunnen de gebouwen van de maquette ook namaken en mee naar huis nemen. Kom gerust eens een kijkje nemen om te zien hoe het wordt!

Namens de kinderkerk,

Frederiek, Suzanne en Annemarie

Actie Schoenendoos

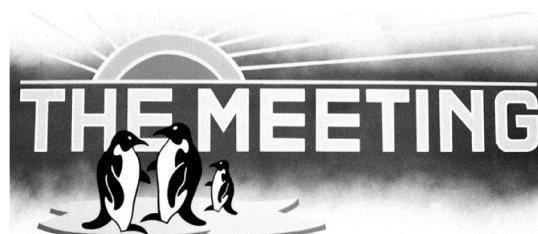
Dit jaar was de schoenendoosactie weer een succes. Bedankt voor alle ingezamelde spulletjes en dozen, de financiële bijdrage, hulp met versieren en ordenen. In de kerstvakantie hebben wij, met hulp, 50 dozen tot aan de rand toe gevuld en naar het inzamelpunt gebracht.

Deze gaan richting Oost-Europa, naar Moldavië of Oekraïne. Ook hadden we in december al vijf rugzakjes gevuld voor de actie van 'Because we Carry' die naar kinderen in de vluchtelingenkampen op Lesbos gingen. Dat is dus voor 55 kinderen in moeilijke omstandigheden een mooi cadeau! Dank ook aan de diaconie voor de verzendkosten van de schoenendozen.

Met vriendelijke groet,

Annemieke en Isaura van der Kaa

The Meeting is dé plek voor jongeren vanaf 12 jaar. Het is een plek om elkaar te ontmoeten op een ontspannen manier, maar ook om goede gesprekken te voeren en met zingeving bezig te zijn. In The Meeting is iedereen welkom, het is er altijd gezellig en je mag zijn wie je bent!

Wil jij je aanmelden bij The Meeting? Vraag het inschrijfformulier op via jjw@jeugdwerkpgelst.nl

Voor het meest actuele programma, en het programma voor de komende maanden kun je kijken op de website www.pg-elst.nl/jeugd

Contactpersonen voor The Meeting:

Lisette Brandsma contactpersoon

vacant: voorzitter Meetingcommissie

Internet: www.pg-elst.nl/jeugd

Nieuw jaar, nieuwe ideeën, nieuwe kansen

Heerlijk zo'n begin van het nieuwe jaar, een mooie tijd om samen na te denken over wat we nog van dromen en willen gaan doen. Toch wil ik eerst jullie nog even een terugblik geven over de prachtige kerstperiode die we gehad hebben.

Zo aten de kinderen van de basiscatechese gezellig met elkaar in De Ruimte en werd ook in dat weekend het kerstgala gehouden voor de jongeren van The Meeting. In de Kerstnacht zong het koor en was de kerk mooi gevuld. We sloten de avond gezellig af met glühwein en chocolademelk in The Meeting. We dansten met elkaar en vierde de geboorte van Jezus. Na een kort nachtje stonden

de kinderen paraat om ons mee te nemen in het kerstverhaal in een prachtig decor.

Laura heeft hierover zelf een stukje geschreven: Op kerstmorgen hebben we met een paar andere kinderen het kerstspel gespeeld. Ikzelf speelde Maria. Ook waren er de rollen Jozef, engel, herder en kind. Toen de mensen binnen kwamen werd er aan de kinderen gevraagd of ze engel/herder wilden spelen (zonder tekst). En toen begon de kerkdienst. Op het einde kwam een echt baby'tje die Jezus speelde en ik mocht hem vast houden. Ik zelf vond het superleuk om te ervaren.

Groetjes Laura

Nogmaals dank aan alle kinderen, jongeren en ouders die dit mogelijk hebben gemaakt tijdens deze kerstperiode.

En dan de nieuwe plannen

De kinderkerk heeft nagedacht over de methode waar ze mee werken. Na jarenlang Kind op Zondag te hebben gevolgd waren ze toe aan iets anders. Een methode die dichterbij de Bijbelverhalen blijft en de kinderen de belangrijkste verhalen uit de bijbel leert. Zo kwamen we uit bij bijbel basics. Het komende half jaar gaan we dat gebruiken en uitproberen. Tijdens advent en kerst was daar al een voorproefje van zichtbaar.

De Activiteiten Commissie van 'The Meeting' is zich aan het voorbereiden op de verjaardag van The Meeting, deze zal worden gevierd op 24 januari van 20.00 tot 24.00 uur.

We hoorden ook geluiden vanuit de jongeren dat ze weer graag een kloosterweekend zouden houden. We hebben nog geen concrete datum maar het staat op ons actie lijstje.

Mooie nieuwe plannen en ideeën om lekker aan te werken in deze prachtige gemeente, waar ik mij helemaal thuis voel. Laatst zei ik nog tegen mijn collega Jeroen, 'ik val hier van de ene in de andere verwondering' en dit bedoelde ik uiterst positief, er gebeurt zoveel moois.

Lisette Brandsma

2023 ETEN EN ONTMOETEN

MUZIEK

Muzikalitijd

mu·zi·ka·li·tijd (de; meervoud: muzikalitijden)

1. Een moment of ogenblik om het over muziek te hebben, ter lering en vermaak.
2. Het ontsnappen aan de tijd door muzikaal bezig te zijn.

Zo eens in de zoveel tijd heb ik met Jeroen en Dick een gesprek over het reilen en zeilen in de kerk. De gespreksonderwerpen hebben altijd wel een link met muziek en liturgie. Zo zaten Jeroen en ik een keer na te praten over een poëzieviering die net achter de rug was. Jeroen had een idee en sprak over een avond vol psalmen en ik zag het meteen voor me: 'The Night of the Psalms', net zo indrukwekkend als de oorspronkelijke 'Night of the Proms' waarin muziek uit verschillende eeuwen aan een breed publiek wordt gepresenteerd.

Hoewel het in deze Onderweg al wordt aangekondigd, besteed ik hier wat aandacht aan wat er die avond zoal verwacht kan worden. Dankzij het legaat van het opgeheven Sint Maartens Kerkkoor (SMKK) aan de Orgelstichting, kan de eerste 'Night of the Psalms' worden georganiseerd. Aan deze avond werken onze eigen muzikale talenten uit de gemeente mee, maar ook enkele ingehuurde musici die op originele en frisse wijze psalmen komen vertolken. Het programma bestaat namelijk uit nogal wat contrasten.

Gitarist Wiek Hijmans vertolkt zijn 'Psalms electrified' terwijl het beroemde barokensemble 'Musica Amphion' onder leiding van trouwe kerkganger Pieter Jan Belder het spectaculaire 'Laudate pueri Dominum' van Händel uitvoert.

Onder de leden van het projectkoor 'G-noot' zitten al heel wat oud-leden van het SMKK en deze avond sluiten er nog een aantal aan om onder andere 'Psaume 150' van César Franck te zingen. In drie repetities wordt dit pareltje weer tot blinken gebracht. The Houseband heeft twee psalmen uit de 20ste eeuw uitgekozen. Uiteraard wordt er ook samen gezongen.

Het concert is gratis te bezoeken. Ons doel is om het aan een breed publiek aan te bieden want psalmen hebben de tand des tijds doorstaan en verdienen het om nog jaren mee te gaan, in allerlei verschijningsvormen, religieus en juist niet!

Deze avond wilt u niet missen. We mogen ons namelijk realiseren dat we beschikken over veel muzikaal talent in de kerk en dat we een aantal fantastische muzikanten bereid hebben gevonden om deze avond nog specialer te maken. Halverwege is er een pauze waar een drankje wordt aangeboden. Bij de uitgang vindt er een collecte plaats zodat we – wie weet – volgend jaar een vervolg kunnen organiseren.

IJsbrand ter Haar

DIVERSEN

De nieuwe jas van Wichert van Olst

Het is inmiddels drie jaar geleden dat ik een punt heb gezet achter mijn loopbaan bij Ernst & Young Accountants. Ik heb daar ruim 31 jaar met zeer veel plezier gewerkt, in 1989 begonnen als jongste assistent en in 2021 vertrokken als registeraccountant en auditpartner.

Ik genoot van mijn werk. Met een controleteam, dat per klant varieerde en bestond uit een mix van jonge en oudere collega's gingen we van de ene naar de andere relatie om vast te stellen of hun jaarverslagen een betrouwbaar beeld gaven van de werkelijkheid. Mijn cliëntenportefeuille bestond voornamelijk uit maatschappelijke organisaties en familiebedrijven. Het was prachtig om te doen en smaakte naar meer. De keerzijde hiervan was echter, dat mijn balans tussen werk en privé lang niet altijd in evenwicht was. Ook moest ik regelmatig 'nee' zeggen tegen waardevol vrijwilligerswerk en commissariaatsfuncties, omdat ik dat niet gecombineerd kreeg met mijn werk bij Ernst & Young.

Drie jaar geleden werd ik 55 jaar en stond ik voor de keuze, ga ik door met mijn werk als accountant of kies ik voor een betere werk-privé balans met vrijwilligerswerk in combinatie met enkele commissariaatsfuncties. Ik vond dat best

wel spannend, omdat je weet wat je hebt en je dat met veel plezier doet en je niet weet of de andere keuze zo mooi uitpakt als je hoopt. Bovendien heb je veel minder financiële zekerheid. Gezien de titel van dit artikeltje, laat de keus die ik heb gemaakt, zich raden.

Wichert van Olst met hulphond Zuzu

En nu drie jaar later, ben ik enorm blij met mijn keus. Ik verricht met heel veel plezier vrijwilligerswerk voor onder andere de kerk, Stichting Leergeld Oost Betuwe, de Voedselbank en Stichting Hulphond. Dit combineer ik met enkele commissariaatsfuncties bij woningcorporaties en een verzekeringsmaatschappij. De tijdsverdeling is ongeveer 50/50. Ik vind het heerlijk om mensen en organisaties daar waar ik kan, te helpen. Ik ben ervan overtuigd dat dit voor veel meer mensen geldt. Daarom roep ik mensen met een hulpvraag op, dit aan de mensen om je heen kenbaar te maken. Je maakt hier niet alleen jezelf blij mee, maar ook diegene die jou kan helpen. En de mensen die kunnen helpen, roep ik op, niet in de vraag te blijven hangen of jij de meest aangeezene persoon bent, de beste kennis hebt of over voldoende tijd beschikt om te helpen. Probeer het en doe het gewoon. Het geeft echt veel voldoening en door het te doen maak jij het verschil. En als het niet helemaal lukt, zijn er altijd weer mensen die jou graag willen helpen.

In de nieuwe setting is mijn balans tussen werk en privé verbeterd maar nog niet optimaal. Ik merk dat ik het fijn vind iets om handen te hebben en mensen te helpen. Hierdoor schiet mijn aandacht voor het meest dierbare en kostbare, ons gezin, nog wel eens tekort.

Onze twee kinderen, Job en Laura en mijn vrouw Ellen zijn een belangrijke pijler in mijn bestaan. Dat voelt zo normaal en vertrouwd dat ik eigenlijk vergeet te beseffen, hoe kostbaar dat is. Zo blijft er altijd iets om aan te 'werken'.

Wichert van Olst

Studeren in Canada

Mijn naam is Pauline de Does, 22 jaar oud, en ik ben afgelopen jaar van september tot en met december naar Canada verhuisd voor mijn opleiding. Ik vloog op 1 september 2023 voor het eerst alleen vanaf Amsterdam, via Kopenhagen en Montreal, naar St. Johns, Newfoundland and Labrador. De universiteit waar ik heb gestudeerd is Memorial University. In Nederland studeer ik Sportkunde, en in Canada volgde ik voornamelijk vakken aan een vergelijkbare faculteit.

In Canada woonde ik op de campus in een gedeelde studentenkamer. Je hebt daar langs de campus een heel aantal huizen staan die zijn gebouwd om grote groepen studenten huizing te bieden. Ik deelde mijn kamer met een meisje uit Engeland, ook zij was voor haar studie voor een periode naar Canada. Met haar klikte het gelukkig supergoed, en ben ik voor altijd hele goede vriendinnen mee. Het is gek om te beseffen in hoe een korte tijd je zo dicht naar elkaar kan groeien.

Op mijn thuisuniversiteit vond ik meestal weinig academische uitdaging, en hoef ik nauwelijks tijd te investeren in studeren om goede cijfers te halen. Hierdoor kan ik in Nederland op

Samen met de turnmeiden

nationaal niveau turnen en mijn passie voor deze sport volledig na streven. In Canada realiseerde ik me echter in de tweede week dat de taal en de onderwijsstijl een aanzienlijke aanpassing zouden zijn. Ik herwon motivatie om daadwerkelijk te 'studeren' en veel materiaal te leren. Bovendien kon ik in St. Johns doorgaan met turnen bij een club die me hielp een prachtig programma op te bouwen na een blessure. Ook hier heb ik een hechte groep meiden ontmoet, en heb ik nog steeds contact mee. Samen met hun heb ik op mijn laatste avond 'Secret Santa' gevierd (een soort sinterklaasfeest).

Het combineren van beide (studeren en turnen) bracht ook in Canada het beste in mij naar boven. Dit semester heeft me geholpen om weer plezier te vinden in school en me eraan herinnerd dat ik de juiste opleiding volg in een vakgebied waar ik gepassioneerd over ben. Ik heb enorm genoten van deze geweldige ervaring, die ik iedereen zou aanraden.

Daarnaast is er in Canada natuurlijk superveel natuur te zien. Daar heb ik dan ook in de vrije momenten het meest van genoten. Met vrienden een weekend weg voor het Canadese 'Thanksgiving' is de herinnering die mij het meest is bijgebleven. In een huisje midden in de bossen aan een groot meer, met elkaar om een kampvuurtje 's avonds, en 's ochtends kanoën, dat was zeker weten een hoogtepunt.

Nadat ik het studeergedeelte had afgerond midden december, ben ik nog twee weken gaan reizen. Ik vloog van St. Johns terug naar Montreal, en heb toen in mijn eentje Montreal bekeken. Daarna ben ik met de bus doorgereisd naar Ottawa (de hoofdstad van Canada), waar mijn vriend vanaf Amsterdam naartoe was gevlogen. Samen hebben we Ottawa (waar de temperatuur niet boven de -8 graden C kwam) en Toronto bekeken, waarna we tussen Kerst en Oud en Nieuw samen weer terug naar Nederland zijn gevlogen.

Met Lucas in Ottawa

Pauline den Does

Amnesty schrijfmarathon

Op 10 december, de dag voor de rechten van de mens zijn er in de Ruimte en thuis weer brieven en kaarten tegen onrecht geschreven. Onder andere voor Ahmed uit de Verenigde Arabisch Emiraten, voor Justyna uit Polen en voor uncle Pabai en uncle Paul uit Australië. Het was een mooi samenzijn, waar iedereen onder het genot van een kop soep broodjes en af en toe een goed gesprek (tussen het schrijven door) erg hun best hebben gedaan zoveel mogelijk te schrijven.

Ondertussen is alles opgestuurd en onderweg naar land van bestemming.

De eindstand: We hebben ruim 700 brieven en kaarten met z'n allen geschreven! We willen iedereen die mee heeft geholpen er bedanken!

Eline Janssen, Dennis Janssen en Romanie van der Kaa

Kunst in de Kerk

De Kunstcommissie bedankt iedereen die zo hartelijk heeft meegewerkt aan het schilderen van de panelen voor het Kerstproject, en voor de belangstelling, de steun en het enthousiasme daarna. Mede daardoor werd het een prachtig project.

Van 15 februari tot 15 mei komt er een nieuwe expositie onder de titel : 'De kunst van de Verwondering'. Schilderijen over natuur en mens, in een Romantische schildertraditie. De kunstenaar is Hans Garritsen, theoloog en beeldend kunstenaar uit Nijmegen.

Openingsdagen: 2 maart, 6 april, 4 mei

Namens de Kunstcommissie,
Aukje Spoelstra
kunstcommissie@pg-elst

Kerstdiner Eten en Ontmoeten

Op donderdagavond 21 december was het kerstdiner in De Ruimte.

Iedereen kon mee-eten maar je moest wel van tevoren aanmelden. In korte tijd was het maximum aantal deelnemers bereikt. Met een beetje creativiteit kon iedereen aan tafel geplaatst worden en hoefden we niemand teleur te stellen. De vrijwilligers van de kookgroep hadden een heerlijk kerstdiner gemaakt. De tafels waren erg mooi gedekt en de zaal was feestelijk versierd. Vooraf speelde Peter kerstmuziek en tussen de gangen door verraste koor En Suite ons met mooie zang.

Kortom een heel gezellige avond. U kunt het zien op de bijgevoegde foto's. (zie pagina 21)

Jacqueline Kampen

Deadlines Onderweg 2024

Onderweg maart	18 februari
Onderweg april	24 maart
Onderweg mei	21 april
Onderweg juni	19 mei Pinksterzondag!
Onderweg juli/augustus	23 juni
Onderweg september	18 augustus
Onderweg oktober	22 september
Onderweg november	20 oktober
Onderweg december/ januari 2025	17 november

De deadlines zijn steeds op zondag tot 18.00 uur. Eerder insturen is uiteraard altijd mogelijk. Het adres van de redactie is: onderweg@pg-elst.nl

Hulp bij maaltijdvoorziening, personenvervoer, kleine klusjes in en om het huis, boodschappen en tuinonderhoud.

info@hulpdienstelst.nl
www.hulpdienstelst.nl

meer dan 20 eeuwen
cultusplaats in Elst

Openingstijden Tempel-Kerkmuseum

Het Tempel-Kerkmuseum is geopend:

- Van 1 april tot 1 november:
elke zaterdag van 13.30-16.30 uur
- In juli en augustus ook zondag's van 13.30-16.30 uur
- Van 1 november tot 1 april:
elke 1e zaterdag van de maand van 13.30-16.30 uur

Rondleiding om 14.00 uur (€ 5,00 p.p., € 2,00 kinderen t/m 12 jaar). Romeinse Ruimte en Crypte alleen toegankelijk met rondleiding.

Voor rondleidingen buiten de openstelling kunt u een afspraak maken via de koster (koster@pg-elst.nl)

Voor actuele informatie:
www.tempelkerkmuseum.nl

Nieuwe huisstijl voor Tempel-Kerkmuseum

Sinds de jaarwisseling presenteert het Tempel-Kerkmuseum zich met een nieuwe huisstijl. In het nieuwe logo vind je alle elementen van deze bijzondere plaats terug. Je ontdekt de tempels uit de tijd van de Romeinen uit de eerste eeuw. Maar ook zie je er de verbeelding van de kerk uit de

Een heuse Romein bij het nieuwe logo

Fotograaf: Tempel-Kerkmuseum

10e eeuw (Romaans) en de Gotische ramen uit de 15e -eeuwse kerk. Zo ziet de kerk er nu nog uit.

Heel subtiel golft er een lijntje tussendoor. Dat verwijst naar de Limes, de Noordgrens van het Romeinse Rijk (in ons gebied de Rijn). Deze Neder Germaanse Limes heeft in 2021 de UNESCO-werelderfgoed status gekregen. De resten van onze Gallo-Romeinse tempel II horen daarbij. Uniek in Nederland en als een van de weinige locaties echt te bezoeken. Bij het Nijmeegse Limesfestival hebben we de materialen voor het eerst gebruikt. Voor deze keer met een echte Romein! Tijdens openingstijden staan de vlaggen trots voor het museum. Voor meer informatie: www.tempelkerkmuseum.nl

Anneke Manche

Welkom op de Vrouwendag op zaterdag 2 maart

Stichting Hart voor Vrouwen organiseert op 2 maart weer de jaarlijkse interkerkelijke vrouwendag. Opnieuw in het HPC (Hendrik Pierson College) in Zetten, vanaf 10 uur.

Samen zingen en bidden, luisteren naar een spreekster, elkaar ontmoeten en 's middags workshops. Een dag waarop je je geestelijk weer op kunt laden. Je kunt je nu al opgeven via de website.

De spreekster is Yvonne van dem Bussche, die woont en werkt in Nijmegen. Yvonne zal spreken over het thema 'Hemels goud', met als tekst daarbij 1 Petrus 1:6-9. Dat illustreert ze aan de hand van enkele van haar schilderijen waarin ze bladgoud verwerkt. Yvonne spreekt regelmatig voor groepen, mede naar aanleiding van haar boek 'Zeven keer overwinning'. Deelname aan de dag is gratis, er is wel een collecte voor de onkosten.

De muziek wordt verzorgd door Loïs, Floor en band. Meer weten over de Vrouwendag? Kijk op de website www.hartvoorvrouwen.com. Je bent van harte welkom.

Foka Bruggema